

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายรัตนศักดิ์ หงษ์ทอง

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ไร่ไพพรรณ อภิชาติพงษ์ชัย กรรมการ

รองศาสตราจารย์ สุทัศน์ จุลศรีไกวล์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวาน การผลิตและการตลาดข้าวโพดหวาน และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด จำนวน 120 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน มีอายุโดยเฉลี่ย 45.22 ปี มีสถานภาพแต่งงานมีครอบครัวแล้ว ส่วนมากได้รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพอื่นคือ ทำสวนและรับจ้าง จำนวนสมาชิกในครอบครัว เฉลี่ย 3.43 คน และจำนวนแรงงานในการผลิตข้าวโพดหวานเฉลี่ย 2.03 คน

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวาน ส่วนมากทำการเกษตรมาแล้วเฉลี่ย 18.06 ปี โดยมีประสบการณ์การปลูกข้าวโพดหวานเฉลี่ย 6.38 ปี มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดหวาน โดยเฉลี่ย 5.33 ไร่/ครอบครัว จำนวนแรงงานในการเก็บข้าวโพดหวานต่อครั้ง 11 คนขึ้นไป เกษตรกรทั้งหมดจะปลูกข้าวโพดรุ่นที่ 1 ต่อมาปลูกรุ่นที่ 2 ร้อยละ 65 และรุ่นที่ 3 ร้อยละ 10 โดยรุ่นที่ 1 นิยมปลูกในเดือนมิถุนายน รุ่นที่ 2 นิยมปลูกในเดือนสิงหาคม และรุ่นที่ 3 นิยมปลูกในเดือนพฤศจิกายน เนื้อที่

ปลูกรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 5.13 ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 4.06 ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 8.00 ไร่ แต่ละรุ่นจะปลูกพันธุ์
 ATS 5 มากที่สุด ผลผลิตข้าวโพดหวานรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,453.18 กก./ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 1,410.25
 กก./ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 1,387.23 กก./ไร่ รายจ่ายในรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,185.80 บาท/ไร่ รุ่นที่ 2
 เฉลี่ย 1,210.19 บาท/ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 1,215.66 บาท/ไร่ รายได้ในรุ่นที่ 1 เฉลี่ย 1,752.63 บาท/
 ไร่ รุ่นที่ 2 เฉลี่ย 2,622.62 บาท/ไร่ และรุ่นที่ 3 เฉลี่ย 2,560.52 บาท/ไร่ ส่วนมากเกษตรกรขายข้าว
 โพดหวานในรุ่นที่ 1 ราคา 2.40 บาท/กก. รุ่นที่ 2 ราคา 2.70 บาท/กก. และรุ่นที่ 3 รับราคา 2.70
 บาท/กก.

การส่งเสริมข้าวโพดหวานของหน่วยงาน จะมีภาคเอกชนเท่านั้นเข้าไปดำเนินการ โดยมี
 กระบวนการส่งเสริมในบางขั้นตอนที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข เช่น ควรมีการประชุมก่อนการส่งเสริม
 ควรมีการคัดเลือกเกษตรกร ควรมีการทำสัญญากับเกษตรกร ควรมีการจำกัดพื้นที่ในการปลูก
 รวมไปถึงควรมีการประชุมประเมินหลังการส่งเสริม

การตลาดข้าวโพดหวานของภาคเอกชน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายโดยผ่านพ่อค้า
 คนกลาง เนื่องจากมีการซื้อขายกันมาหลายครั้งแล้ว ซึ่งเป็นพ่อค้าในท้องถิ่น โดยพ่อค้าจะมารับซื้อ
 ถึงไร่ และพ่อค้าจะเป็นผู้กำหนด การขนส่งข้าวโพดหวานจะใช้รถบรรทุกขนาดกลาง (6 ล้อ)
 เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับทราบข่าวเรื่องราคาและการตลาดจากพ่อค้าในขณะจำหน่าย

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานพบ
 ว่า ราคาผลผลิตที่ได้รับต่ำเกินไป ได้รับเงินจากพ่อค้าคนกลางต่ำซ้ำจนเกินไป และปัญหาเรื่องโรค
 และแมลง ข้อเสนอแนะของเกษตรกร คือ อยากให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือหรือผลักดันเรื่องราคาให้สูง
 ขึ้นกว่าเดิม

Independent Study Title Sweet Corn Production Promotion in Chiang Dao District,
Chiang Mai Province

Author Mr. Rattanasak Hongthong

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Katin	Srimongkol	Chairperson
Assoc.Prof. Rampaipan	Apichatpongchai	Member
Assoc.Prof. Suthat	Julsrigival	Member

Abstract

The purposes of this research were to study the promotion of sweet corn production and marketing as well as to explore problems, obstacles and suggestion from farmers in Chiang Dow District, Chiang Mai province. The sample composed of 120 planters. Data were collected by using questionnaires, Descriptive statistics used were percentage, means, maximum and minimum values and standard deviation.

Results of study found that the farmers were married with the average age of 45.22 years. Most of them had primary education. Their other careers were doing orchard gardening and hired wage. The average family member was 3.43 persons with the average farm labor of 2.03 persons.

The average experiences of agriculturist was 18.06 years while their experience on sweet corn production was 6.38 years. The average of sweet corn area was 5.83 rai/family. The labor needed for harvesting was more than 11 persons per time. It was found that 100 percent of interviewed farmers grew sweet corn as the first planting time and reduced to 65 and 10 percent to grow as the second and third planting time. Sweet corn was commonly grown in June, August and November for the first, second and third planting time respectively. Average area of

production for the first, second and third planting time were 5.13, 4.06 and 8.00 rai. ATS 5 was the most popular sweet corn variety for this production area. Average production of sweet corn for the first, second and third planting time were 1,453.18 , 1,410.25 and 1,387.23 kg./rai respectively. The average cost of production for each planting time of the first, second and third were 1,185.80 , 1,210.19 and 1,215.66 baht/rai. The income received from selling the products of the first, second and third planting time were 1,752.63 , 2,622.62 and 2,560.52 baht/rai. The selling price of sweet corn varied averaged 2.40 , 2.70 and 2.70 baht/kg for the first, second and third planting time respectively.

The study also revealed that the extension program of sweet corn production area managed only by the private sectors. The issues of extension program proposed by farmers were : the meeting among the farmers should be conducted before each planting time, selecting of farmers to involve the program, contacting procedures, limits the area for growing and evaluating of results after finishing the extension program.

The marketing of the sweet corn indicated that most of the farmers sold their products directly to the middle local merchants and sold at the farmers's farms. The prices were set by the middle merchants. Most of the sweet corn products were transported by six wheels trucks. Before selling the products, farmer received market and price informations by the local merchants as well.

Some problems and suggestions from the study were low price of the product, late payment and diseases and insect damages. But increasing price of sweet corn seemed to be the most important problems which needed to be solved and assisted by the government sectors.